

11

WWW.ARTSENAUTO.NL
MAGAZINE VAN WOON
NOVEMBER 2017 JAARGANG 88

magazine

ArtsenAuto

ArtsenAuto

LIVE

Kom ook op
25 november

Bestel nú uw tickets:
artsenauto.nl/live

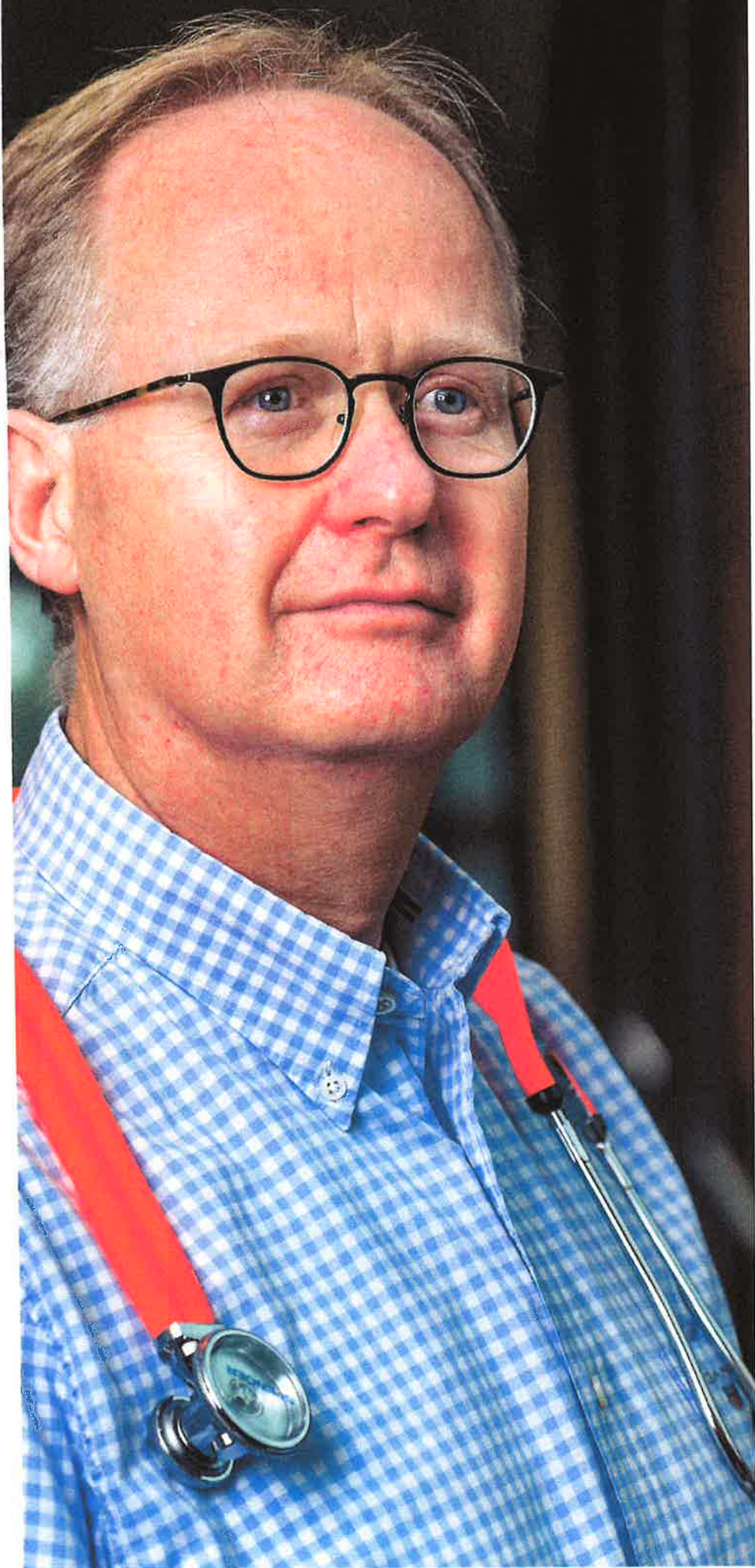
Kinderarts Nico van der Lely (54) ziet het als zijn missie om van het comazuipen door jongeren verleden tijd te maken. Hij voert zijn strijd in het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft, maar ook daarbuiten: op scholen, sportclubs en in de media. "Met moralistisch gepreek bereik je weinig."

Kinderen worden misbruikt als commerciële doelgroep. Ik heb zelf drie kinderen en zie wat er op hen afkomt. Drank wordt neergezet als stoer en cool. Drankmerken sponsoren sport en onze overwinningen op de Olympische Spelen worden gevierd in het Holland Heineken Huis. De vele drankreclames op televisie zijn schitterend gefilmd met mooie vrouwen en mannen in een glamourwereld.

Juist jongeren staan open voor die beelden. En als ze dan een keer veel drinken, duurt het lang voordat ze daar iets van merken. Volwassenen worden geleidelijk dronken, worden draaierig en weten wanneer ze moeten stoppen. Het kindergebrein werkt anders. Kinderen hebben al veel gedronken voordat ze opeens dronken zijn. Het overvalt ze en ze vallen letterlijk om. En dat kan heel slecht aflopen. Ook dit jaar verdronken weer enkele jongeren die dronken in de sloot belandden. Het zijn alcohol gerelateerde ongelukken die lang niet altijd de landelijke media halen.

Die media zijn een belangrijk middel in onze strijd tegen de alcoholproblematiek. Wil je een landelijk probleem als comazuipen breed aanpakken, dan moet je je activiteiten ook buiten jouw ziekenhuis een gezicht geven. En het gaat er mij niet om dat het zo nodig mijn gezicht is dat bij Pauw aan tafel te zien is. Natuurlijk doe ik dit allemaal niet alleen, maar ik word regelmatig gevraagd en in dat geval schuif ik graag aan voor de goede zaak.

In contacten met media en politiek heb je vaak een bijna bedrijfsmatige aanpak nodig om je boodschap over te brengen, met moralistisch gepreek kom

'We moeten onze jongeren beschermen'

je niet zo ver. Die zakelijke kant is een van de redenen waarom ik een MBA heb gedaan. Je moet met bewijzen, data en cijfers komen.

In de jaarcijfers over jongeren die met een alcoholvergiftiging in het ziekenhuis belanden, zie je precies in welke jaren de 'zoete troep' populair werd onder de jeugd. De aantallen intoxicaties stegen sinds 2007 voortdurend en dat kwam niet door bierconsumptie – daar zit maar 5 procent alcohol in – maar door allerlei zoete shotjes en drankjes met 50 procent alcohol en 'feestelijke' flintertjes erin.

Voor het eerst sinds jaren van stijging is vorig jaar het aantal alcoholintoxicaties bij jongeren tot en met 17 jaar gedaald, van 931 in 2015 naar 791 in 2016. En voor 2017 lijken we af te stevenen op eenzelfde resultaat als vorig jaar. Ik schrijf die daling en stabilisatie toe aan het strenger handhaven van de leeftijds-grens voor de verkoop van alcohol, die drie jaar geleden van 16 naar 18 jaar is verhoogd. Voor die verhoging hebben we wel ruim tien jaar moeten knokken. Het besluit is mede genomen aan de hand van cijfers uit de factsheets die door een groot aantal kinderartsen jaarlijks worden bijgehouden. Data liegen niet en de politiek kon niet anders. Bovendien kun je met de gegevens ook een interessant economisch rekensommetje maken. Door de leeftijd met twee jaar te verhogen loopt de overheid weliswaar ruim twee miljard euro mis, maar jongeren met intoxicaties kosten de BV Nederland jaarlijks een veelvoud van dat bedrag.

Ik ben blij dat de grens nu eindelijk wettelijk vastligt, maar dat had natuur-

lijk al veel eerder moeten gebeuren. Wij voeren in ons land onvoldoende beleid op het gebied van alcohol. We moeten onze jongeren beschermen, maar zolang je bijvoorbeeld toestaat dat op etiketten van drankflessen mixtips worden gegeven, ben je als overheid verkeerd bezig en doe je niet je uiterste best om de jeugd te beschermen. En de schade is groot.

Tussen het vijftiende en drieëntwintigste levensjaar is de verbinding tussen de hersencellen nog volop in ontwik-

'Als de tijd komt dat comazuipen wordt gezien als 'iets doms van vroeger', ben ik pas tevreden'

keling. Op voorlichtingsbijeenkomsten en alcoholpoli's laat ik met MRI-scans zien wat drugs en alcohol aanrichten. Daar schrikken de kinderen wel van, dat weten ze niet.

Aan een jonge recidivist vroeg ik eens waarom hij wel dronk, maar geen crack gebruikte. 'Crack is slecht voor je gezondheid', was zijn antwoord. Maar bij jongeren die vaker in een alcoholcoma in het ziekenhuis belanden, ontstaat net zoveel schade. Het IQ daalt aantoonbaar, je wordt er dom van.

Ik wil dat die schade straks ook te zien

is in de biologieboeken op school. En we moeten het laten zien bij de sportclubs, waar nog veel te makkelijk drank te koop is. Het hoeft van mij niet helemaal te worden verbannen – ik lust ook een biertje na het sporten – maar het moet wel veel meer aan banden worden gelegd.

Nu het alcoholmisbruik lijkt te dalen of te stabiliseren, moeten we niet verslappen. Ik blijf mijn energie er graag in stoppen, maar ik wil wel resultaten zien. Ik ben een man van de praktijk, een sprinter, geen duurloper. Je moet mij niet inzetten op langdurige diabetes-begeleiding.

Overigens kost mijn inzet me niet alleen energie, het levert mij vooral ook heel veel op. Zo heb ik wereldwijd veel boeiende mensen leren kennen: volwassenen én jongeren.

Kinderen zijn heerlijke wezens om mee te werken, ik ben niet voor niets kinderarts geworden. De jeugd is de toekomst. Als de overheid de schade van alcohol op de jonge hersens onvoldoende serieus neemt, is dat kortzichtig. Bij de snel naderende vergrijzing hebben wij de hulp van slimme jongeren keihard nodig. Als de tijd komt dat comazuipen wordt gezien als 'iets doms van vroeger', ben ik pas tevreden.

Nico van der Lely is een van de sprekers op het OSG Symposium Spoedeisende Geneeskunde dat op 20 december in Houten plaatsvindt. Voor meer info en inschrijving: [osg-vvaa.nl/symposium](http://osg-<u>vvaa.nl/symposium</u>)